

Bijlage 1

Ecologisch werkprotocol SMP Zeist

Ecologisch werkprotocol Zeist - Generieke werkzaamheden

1. Geschikt voor particuliere initiatieven in geval van renovatie en onderhoud van grondgebonden woningen (<10 adressen) binnen de bebouwde kom van de gemeente Zeist.
2. Ter bescherming van beschermde diersoorten: huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen

Naam project:

.....
.....

Werkzaamheden:

.....
.....
.....

Planning uitvoering werkzaamheden:

.....
.....
.....

Stap 1: Soortencheck

Check de situatie die geldt in uw wijk en op uw perceel via de online GIS-viewer. In sommige gebouwen zijn bijzondere situaties zoals vleermuiskolonies bekend. Het kan ook zijn dat u met bepaalde vogels geen rekening hoeft te houden omdat ze in uw wijk niet broeden.

Ga naar www.zeist.nl/smpviewer en zoek uw adres op. De viewer geeft aan met welke soorten u rekening moet houden. Deze staan vermeld in onderstaand ecologisch werkprotocol. Indien er sprake is van een kraam- of massawinterverblijfplaats gewone dwergvleermuis, of kraamverblijfplaats laatvlieger of werkzaamheden plaatsvinden in de beschermingszone van vleermuizen is onderstaand protocol niet van toepassing en dient contact opgenomen te worden met een ter zake kundige ecooloog voor een maatwerkprotocol.

Op basis van de viewer moet er rekening worden gehouden met de volgende soorten en functies:

Soort	Functie(s)	Check
Gewone dwergvleermuis	Zomer- en paarverblijfplaats	
Gewone dwergvleermuis	Kraamverblijfplaats (maatwerkprotocol noodzakelijk, neem contact op met een ter zake kundige)	
Gewone dwergvleermuis	Massawinterverblijfplaats (maatwerkprotocol noodzakelijk, neem contact op met een ter zake kundige)	
Ruige dwergvleermuis	Zomer- en paarverblijfplaats	
Laatvlieger	Zomer- en paarverblijfplaats	
Laatvlieger	Kraamverblijfplaats (maatwerkprotocol noodzakelijk, neem contact op met een ter zake kundige ecooloog)	
Huismus	Nestplaats	
Gierzwaluw	Nestplaats	
Algemene broedvogels	Nestplaats (globaal van 15 maart tot 15 juli)	

Stap 2: Machtiging

Als de gemeente u daarvoor schriftelijk machtigt, dan mag u gebruik maken van de ontheffing die de gemeente heeft aangevraagd. Deze machtiging wordt afgegeven door de stadsecoloog van de gemeente Zeist. Als de gemeente u machtigt, stelt de gemeente een verklaring van geen bedenkingen op bij uw vergunningsaanvraag.

Wilt u voor uw initiatief géén gebruik maken van de gemeentelijke ontheffing? Dan kan dit betekenen dat u zelf een quickscan Wet natuurbescherming moet laten uitvoeren en eventueel nader onderzoek naar aanwezigheid van beschermde soorten, inclusief effectbeoordeling en indien nodig uitwerking van beschermende maatregelen. Op basis hiervan vraagt gemeente indien nodig een verklaring van geen bedenkingen aan. In de regel leidt dit tot vertragingen en hogere kosten.

Stap 3: Uitvoering

Bij de uitvoering van uw initiatief past u de in de machtiging genoemde beschermende maatregelen toe om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. Deze maatregelen zijn ook onderdeel van de voorschriften in de omgevingsvergunning. Indien deze voorschriften en maatregelen niet (of onjuist) worden uitgevoerd, kan gemeente handhavend optreden.

Mitigatie middels planning en zorgvuldig werken (zie ook bijlage A)

Algemene broedvogels

- Voor alle werkzaamheden aan gebouwen geldt dat broedvogels in of om het gebouw (bijvoorbeeld in schoorsteen of in bomen en struiken behorende bij tuinen en gemeentelijke beplantingen) tot broeden kunnen komen. Deze vogelnesten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode;
- De broedperiode loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd;
- Wanneer er geen vogels nestelen, kan er begonnen worden met de werkzaamheden. Indien broedgevallen aanwezig zijn dient in een andere periode voor de werkzaamheden vastgesteld te worden;
- Het is in dit kader aan te bevelen om de werkzaamheden voor zover dat mogelijk is buiten de broedperiode om uit te voeren;
- Indien dit niet mogelijk is, dient de directe omgeving van het gebouw waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, voorafgaande aan deze werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van algemene broedgevallen.

Huismus & gierzwaluw

- Aan gebouwen waarvan het voorkomen bekend is van nesten van huismus worden geen werkzaamheden verricht in de periode 15 maart tot 15 augustus, tenzij de nestplaatsen vóór 15 maart ontoegankelijk zijn gemaakt. Er worden geen nestplaatsen ontoegankelijk gemaakt tijdens vorstperiodes.
- Aan gebouwen waarvan het voorkomen bekend is van nesten van gierzwaluw worden geen werkzaamheden verricht in de periode 15 april tot 15 augustus.
- Ten aanzien van huismus mag ook in het broedseizoen gewerkt worden mits vooraf maatregelen getroffen zijn het gebouw ongeschikt te maken voor huismus. De werkzaamheden mogen bij huismus wel doorlopen tot in de broedtijd, als verhinderd is dat vogels in de nestplaatsen kunnen komen. Werkzaamheden aan gebouwen met gierzwaluwen dienen voor 15 april afgerond te zijn, inclusief de vervangende nestplaatsen.

Gebouwbewonende vleermuizen

- Bij werkzaamheden aan gebouwen waarin gewone en ruige dwergvleermuizen kunnen verblijven, dienen de vleermuizen geweerd te worden voordat wordt aangevangen met de werkzaamheden.
- Het aanbrengen van werende voorzieningen mag uitsluitend plaatsvinden in de actieve periode van vleermuizen (1 april - 31 oktober; periode kan langer of korter duren, afhankelijk van het weer).
- Het aanbrengen van werende voorzieningen voor vleermuizen wordt enkel uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor een twee dagen aaneengesloten hoger zijn dan 10 °C. In het geval van kraamkolonies worden de werkzaamheden altijd ná de kraamperiode opgestart (vanaf 15 augustus) en wordt deze voor 15 mei weer opgeleverd.
- Het aanbrengen van werende voorzieningen voorafgaand aan de werkzaamheden is altijd maatwerk en dient daarom door een ter zake kundig ecoloog te worden uitgevoerd of begeleid. In de praktijk bestaat de wering veelal uit de volgende maatregelen:
 - open stootvoegen en boeidelen voorzien van rugvulling i.c.m. exclusion flaps.
 - kantpannen een dag voor het verwijderen van een pannendak opzij te leggen.

Mitigatie en compensatie middels vervangende nest- en verblijfplaatsen (zie ook bijlage B)

Algemeen

- Voor alle te realiseren voorzieningen moet gelden dat ze bewezen effectief zijn. Veel informatie is te vinden op www.checklistgroenbouwen.nl en www.bouwnatuurinclusief.nl.
- Voor het aanbrengen, inbouwen of anderszins realiseren van voorzieningen worden de randvoorwaarden in bijlage C over oriëntaties, hoogte, omgeving en afstand tot ramen strikt opgevolgd.

Huismus

- Bij werkzaamheden aan grondgebonden gebouwen dient per adres tenminste één vervangend huismusnest te worden aangebracht. Op locaties waar huismusnests bekend zijn, wordt één extra vervangende huismusnest per verloren huismusnest gerealiseerd.

Gierzwaluw

- Bij werkzaamheden aan gebouwen met aangetoonde nesten van gierzwaluw worden de nesten behouden (geformaliseerd). Daarnaast wordt minimaal één vervangende gierzwaluwnest per verloren nestplaats op een vergelijkbare locatie in die gebouwen aangebracht. In sommige wijken broeden bijvoorbeeld veel gierzwaluwen in de gootbekisting van dakkapellen. Hier kunnen mogelijk nog extra plaatsen geschikt worden gemaakt.
- Indien formalisatie niet mogelijk is, dan worden per verloren nestplaats vier vervangende gierzwaluwnests in de directe omgeving gerealiseerd.

Gebouwbewonende vleermuizen

- Bij renovatie van grondgebonden gebouwen wordt per adres één klein verblijfplaats gerealiseerd voor solitaire en kleine groepjes vleermuizen.
- Bij renovatie van gebouwen waarbij spouwen worden geïsoleerd, afgesloten of waarbij daken vervangen/geïsoleerd worden, worden per project vervangende kraamvoorzieningen aangebracht. Voor kleine projecten (<10 adressen) volstaat het aanbrengen van één vervangende kraamverblijf in kopgevels of andere blinde gevels.

Uitbreiden nest- en verblijfplaatsen

Het uitgangspunt is dat er **natuurinclusief** bouwt en renoveert. Dat betekent dat waar dat mogelijk is, een ecologische plus moet worden gerealiseerd. Voor alle te realiseren voorzieningen moet gelden dat ze bewezen effectief zijn. Veel informatie is te vinden op www.checklistgroenbouwen.nl en www.bouwnatuurinclusief.nl.

Stap 4: Verantwoording

Maak foto's van de voorzieningen tijdens het bouwen/realisatie en stuur die met een verantwoording van de aangelegde voorzieningen naar de ambtenaar die u gemachtigd heeft om gebruik te maken van de ontheffing. Deze zal de voorzieningen invoeren in de online GIS-viewer.

Omgang noodgevallen

In noodgevallen volgt u de volgende gedragsregels:

- Er is sprake van een noodgeval bij een acute bedreiging van de veiligheid of de volksgezondheid. Voorbeelden zijn instortingsgevaar, brand, ernstige lekkage of verontreiniging of direct overig gevaar, bijvoorbeeld als gevolg van het vrijkomen van asbest.
- In noodgevallen worden gedragsregels gevolgd, die passen bij de geest van het SMP: alle mogelijke maatregelen worden getroffen om negatieve effecten op de aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen. Als het noodgeval dat toelaat wordt een ter zake kundige ecooloog ingeschakeld, die adviseert over de wijze waarop de noodzakelijke werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd opdat schade aan beschermde soorten, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. De opdrachtnemer/uitvoerder beschrijft de gevolgde gedragsregels en de eventuele effecten op beschermde soorten en rapporteert daarover direct aan de initiatiefnemer. Deze doet melding bij de gemeente.
- Het inschakelen van een ter zake kundige ecooloog en het vastleggen van de gevolgde werkwijze zijn van groot belang. Dan kan achteraf worden vastgesteld dat het ging om een niet voorzienbaar noodgeval en dat naar omstandigheden naar beste kunnen is gehandeld

Stap 5: Contactgegevens invullen

Contactgegevens opdrachtgever

Naam:.....

Telefoon:.....

Emailadres:

Contactgegevens adviserend ecooloog

Naam:

Telefoon:

Emailadres:

Bedrijf/organisatie:

Bijlage B

Soort	Type verblijfplaats	Taakstelling grondgebonden woning
Huismus	Nestplaats	Minimaal 1 per adres en één extra per verloren nestplaats realiseren.
Gierzwaluw	Nestplaats	Bij renovatie: Optie 1: Minimaal verloren nest formaliseren en één extra nestplaats realiseren. Optie 2: Indien formaliseren niet mogelijk is, dan minimaal vier vervangende nestplaatsen per verloren nestplaats realiseren.
Vleermuizen	Algemeen	Gebouwconstructies aanpassen en zo geschikt mogelijk maken voor vleermuizen.
	Kleine vleermuisverblijfplaats	Minimaal 1 per adres realiseren.
	Kraamverblijfplaats	Bij < 10 adressen: 1 kraamverblijfplaats.

Bijlage C

Tabel | Randvoorwaarden voor het aanbrengen, inbouwen of anderszins realiseren van voorzieningen.

Soort	Aantal	Hoogte	Oriëntatie	Omgeving	Afstand tot ramen	Bonus
Gierzwaluw	In een groepje bij elkaar. Afstand tussen de verblijven is minimaal 1 meter	Minimaal 4 meter hoog.	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement.	Zorg voor 6 meter vrije ruimte voor de nesten.	Minstens 1 meter. Niet in de buurt van naar buiten openslaande ramen.	Gierzwaluwen houden van hoogte en van plekken waar ze omheen kunnen vliegen. Torens of hoeken zijn ideaal.
Huismus	In een groepje bij elkaar. Afstand tussen de verblijven is minimaal 50 centimeter	Tussen de 2.5 en 12 meter. Vlak onder een dakgoot is ideaal.	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement.	Liefst in de buurt van (toekomstige) beschutting en begroeiing.	Minstens 1 meter	Kies dus voor een locatie aan de tuinzijde van een gebouw of vlakbij openbaar groen.
Vleermuissoorten	Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijven. Zorg dus voor meerdere verblijven in de omgeving.	Zo hoog mogelijk aan de gevel, dicht bij de dakrand. Minimaal 3 meter hoogte	Op iedere gevel! Optimaal is het plaatsen van 2 of meer verblijven op verschillende gevels.	Kies een locatie met 3 meter vrije ruimte voor de uitvliegopening. Vermijd een locatie nabij lantaarnpaal of gevelverlichting.	Minstens 1 meter. En niet direct boven een raam.	Vleermuizen houden van een groene omgeving met veel bomen en hoge struiken. Een vijver in de buurt is een pré voor het grootbrengen van jongen.